

ДИРЕКТИВА 69/493/ЕИО НА СЪВЕТА

от 15 декември 1969 година

**относно сближаването на законодателствата на държавите-членки,
отнасящи се до изделията от кристално стъкло**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност и в частност член 100 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент¹,

като има предвид становището на Икономическия и социален комитет,

като има предвид, че като се отчита специалното описание за изделията от кристално стъкло и последващите задължения относно състава на тези продукти, съществуват различия между правилата на някои държави-членки; като има предвид, че тези различия затрудняват търговията с такива продукти и могат да предизвикат нарушаване на конкуренцията в Общността;

като има предвид, че тези пречки пред установяването и правилното функциониране на общия пазар могат да бъдат премахнати чрез приемане на едни и същи изисквания от всички държави-членки;

като има предвид, че, като се отчитат описанията, определени за различните категории изделия кристално стъкло и на характеристиките на тези категории, целта на разпоредбите на Общността, които следва да се приемат, е да се предпазят както купувачите от измама, така и производителите, които спазват тези разпоредби;

като има предвид, че въвеждането на система от правила на Общността изисква установяването на стандартни методи за определянето на химичните и физичните свойства на изделията от кристално стъкло, имащи описанията, определени в настоящата директива,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Тази директива се прилага за продуктите, описани в позиция № 70-13 от Общата митническа тарифа.

¹ ОВ С 108, 19.10.1968 г., стр.35.

Член 2

Държавите-членки вземат всички необходими мерки, за да гарантират, че съставът, производствените характеристики и етикетирането на продуктите, посочени в член 1, и всички форми на реклама за тези продукти съответстват на дефинициите и правилата, определени в тази директива и в приложенията към нея.

Член 3

Държавите-членки правят всички необходими стъпки, за да предотвратят търговската употреба на описанията в колона "б" на приложение I за продукти, които не притежават съответните характеристики, конкретизирани в колони "г" до "ж" на приложение I.

Член 4

1. Ако продукт от обхвата на тази директива носи едно от описанията, изброени в колона "б" на приложение I, той може също да носи съответстващия идентификационен символ, показан и описан в колони "з" и "и" от това приложение.

2. Когато търговска марка, наименование на предприятие или всякакво друго вписване съдържат, като главна част, като прилагателно или като корен на думата, описание, съществуващо в колони "б" и "в" от приложение I, или описание, което би могло да бъде сбъркано с него, държавите-членки предприемат всички необходими стъпки за да се осигури, че търговската марка, името или вписването се предхождат непосредствено от следното, направено с ясно забележим надпис:

а) описанието на продукта, когато този продукт има характеристиките, специфицирани в колони "г" - "ж" на приложение I;

б) изявление за точното естество на продукта, когато този продукт няма характеристиките, специфицирани в колони "г" - "ж" на приложение I.

Член 5

Описанието и идентификационните символи, дадени в приложение I, могат да бъдат на един и същ етикет

Член 6

Методите, посочени в приложение II, и само тези методи, могат да бъдат ползвани, за да се провери дали продуктите, носещи описанията и идентификационните символи, имат съответстващите характеристики, както е специфицирано в колони "г" - "ж" на приложение I.

Член 7

Продуктите, предназначени за експорт от Общността, не са обект на разпоредбите на тази директива.

Член 8

Държавите-членки въвеждат в действие мерките, предвидени за изпълнение на тази директива в срок от осемнадесет месеца от нейното нотифициране и информират за това Комисията. Веднага след като е извършено уведомление за настоящата директива и, държавите-членки също осигуряват навременното информиране на Комисията, за да изпрати тя своите бележки за всякакви последващи проекти на основни закони, подзаконови или административни разпоредби, които те предлагат да бъдат приети в областта, обхваната от тази директива.

Член 9

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 15 декември 1969 година.

За Съвета:

Председател

H.J. DE KOSTER

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък от категории кристално стъкло

ПРИЛОЖЕНИЕ I Списък с категориите кристално стъкло

№	Описание на категорията	Характеристики				Етикетиране		
		Обяснителни бележки	Метални окиси (%)	Плътност	Показател на отражателната способност	Якост на повърхността	Форма на символа	Забележки
—	—б—	—в—	—г—	-д-	—е—	—ж—	—з—	—и—
а								
1	CRISTAL SUPERIEUR 30% CRISTALLO SUPERIORE 30% HOCHBLEIKRISTALL 30% VOLLOODKRISTAL 30% КРИСТАЛ ВИСША ПРОБА..30%	Описанието може да се използва без ограничения, независимо от страната на произход и страната на предназначение Числото, фигуриращо в графа „процент”, се отнася до съдържанието на оловен окис	PbO ≥ 30%	≥ 3,00	X		O	Кръгъл етикет. Цвят: златист Ø ≥ 1 cm

2	CRISTAL AU PLOMP 24% CRISTALLO AL PIOMBO 24% BLEIKRISTALL 24% LOODKRISTAL 24% ОЛОВЕН КРИСТАЛ.....24%		PbO ≥ 24%	≥ 2,90	X			
3	CRISTALLIN VETRO SONORO SUPERIORE KRISTALLGLAS KRISTALLIJNGLAS ¹ SONOORGLAS ²	Може да се използва описанието само на езика или езиците на страната, в чиято търговска мрежа стоките са в продажба Изключение: На германския пазар пресованото кристално стъкло със съдържание на PbO 18% и с плътност най-малко 2,70 може да се предлага в търговската мрежа с описание “PRESSBLEI- KRISTALL” or “BLEIKRISTALL GEPRESST” (изписано с главни букви)	ZnO BaO PbO CaO Поотде лно или заедно ≥ 10%	≥2,45	nD ≥ 1,520		□	Квадратен етикет. Цвят: сребрист Страна: ≥ 1 cm
4	VERRE SONORE VETRO SONORO KRISTALLGLAS SONOORGLAS КРИСТАЛНО СЪТЪКЛО		BaO PbO K ₂ O Поотде лно или заедно ≥ 10%	≥2,40		По Викерс — 550 ± 20	Δ	Етикет с форма на равностране н триъгълник. Цвят: сребрист Страна: ≥1cm

x nD ≥ 1,545 като критерий допълнително неразрушително предназначение на продуктите (към момента на внос).

1 В Белгия.

2 В Нидерландия.

ПРИЛОЖЕНИЕ 11

МЕТОДИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ФИЗИЧНИТЕ И ХИМИЧНИТЕ КАЧЕСТВА НА КАТЕГОРИИТЕ КРИСТАЛНО СЪТЪКЛО

1. ХИМИЧЕСКИ АНАЛИЗИ

1.1. BaO и PbO

1.1.1. Изчисление на комбинацията BaO + PbO

Претегля се с точност до 0,0001 г, приблизително 0,5 г стъкло, стрито на прах, и се поставя в платинена паничка. Намокря се с вода и се добавя 10 мл 15% разтвор сярна киселина и 10 мл флуороводородна киселина. Подгръва се на пясъчна баня до поява на бял дим. Остава се да изстине и отново се обработва с 10 мл флуороводородна киселина. Подгръва се на пясъчна баня до повторна поява на бял дим. Остава се да изстине, като след това стените на паничката се изплакват с вода. Подгръва се на пясъчна баня до нова поява на бял дим. Остава се да изстине, внимателно се добавя 10 “ мл вода, след което се прелива в 400-мл чаша с човка. Паничката се изплаква няколко пъти с 10% разтвор на сярна киселина, след това се разрежда до 100 мл със същия разтвор. Остава се да кипи 2—3 минути. Остава се да престои една нощ.

Минава се през филтриращ тигел с пропускливост 4, като най-напред се измива с 10% разтвор сярна киселина, след което се измива два-три пъти с етилов спирт. Суши се в пещ в течение на един час при температура 150 °C. Комбинацията BaSO₄ + PbSO₄ се претегля.

1.1.2. Изчисление на BaO

Претегля се с точност до 0-0001 г, приблизително 0,5 г стъкло, стрито на прах, и се поставя в платинена паничка. Намокря се с вода и се добавя 10 мл флуороводородна киселина и 5 мл перхлорна киселина. Подгръва се на пясъчна баня до поява на бял дим.

Остава се да изстине, след което се добавя отново 10 мл флуороводородна киселина. Подгръва се на пясъчна баня до повторна поява на бял дим. Остава се да изстине, като след това стените на паничката се изплакват с дестилирана вода. Подгръва се отново и се изпарява до почти сухо състояние. Започва се отново с 50 мл 10% разтвор солна киселина и леко се подгръва, за да се подпомогне процесът на разтваряне. Прелива се в 400-мл чаша с човка, след това се разрежда до 200 мл с вода. След като се доведе до кипене, в горещия разтвор се въвежда струя сероводород. Когато утайката от оловен сулфид падне на дъното на чашата, сероводородът се спира. Минава се през филтърна хартия и се измива със студена вода, обогатена със сероводород.

Филтратите се кипват, след което, ако е необходимо, се редуцират посредством изпаряване до 300 мл. Към кипящата смес се добавят 10 мл 10% разтвор сярна киселина. Отстранява се от пламък и се оставя да престои поне четири часа. Минава се през фина филтърна хартия, след което се измива със студена вода. Утайката се калцинира до температура 1050 °C, след което BaSO₄ се претегля.

1.2. Изчисление на ZnO

Филтратите от отделянето на BaSO₄ се изпаряват, така че техният обем да се сведе до 200 мл. Прави се неутрализация с амоняк в присъствието на индикатора метилово червено (метилрот) и се добавя 20 мл N/10 сярна киселина. рН се регулира до стойност 2 (показание на прибор за измерване на рН) посредством добавяне на N/10 сярна киселина

или на N/10 сода каустик според случая, след което цинковият сулфид се утаява, като се охлажда чрез пускане на струя сероводород. Утайката се оставя да се успокои и престои за четири часа, след което се събира върху фина филтърна хартия. Измива се със студена вода, обогатена със сероводород. Утайката се разрежда непосредствено върху филтъра с помощта на прекарване през филтъра на 25 мл горещ 10% разтвор солна киселина. Филтърът се измива с кипяща вода до получаване на обем около 150 мл. Неутрализира се с амоняк в присъствието на лакмусова хартия, след което се добавя 1—2 г уротропин в твърдо състояние, с помощта на който разтворът да се доведе до около pH 5. Добавят се няколко капки 0,5% приготвен непосредствено преди това воден разтвор на фенилдиметилден (ксиленолов) оранжев индикатор, след което се титрува с N/10 разтвор на комплекс HI докато розовото се промени до лимоново жълто.

1.3. Изчисление на K_2O

Чрез утаяване и претегляне на калиевия тетрафенилборат.

Процедура: след натрошаване и пресяване 2 г стъкло се атакува с помощта на:

2 мл концентрирана HNO_3

15 мл $HClO_4$

25 мл HF

В платинова паничка на водна баня, след което се преминава на пясъчна баня. След като гъстите изпарения перхлорна киселина престанат да се отделят (отделянето продължава докато остане сухо), се разрежда с 20 мл гореща вода и 2—3 мл концентрирана HCl .

Прехвърля се в 200- мл градуирана колба, като обемът се нагласява с доливане на дестилирана вода.

Реактиви: 6% разтвор калиев тетрафенилборат: 1,5 г от реактива се разтварят в 250 мл дестилирана вода. За да се премахне леката остатъчна размътеност се добавя 1 г хидратиран алуминий. Разклаща се в продължение на пет минути, след което се преминава към филтриране, като се внимава първите получени филтрирани 20 мл да преминат през повторно филтриране.

Разтвор за премиване на утайката: подготвя се малко количество калиева сол, като за целта същата се утаява в разтвор, състоящ се от около 0,1 г KCl към 50 мл N/10 HCl , в който разтвор се налива разтвор от тетрафенилборат, като през това време се разбърква докато утаяването се преустанови. Филтрира се през металокерамичен (синтерован) филтър. Изсушава се на ексикатор (сушилна пещ) при стайна температура. След изсушаването 20—30 мг такава сол се изсипват в 250 мл дестилирана вода. Разклаща се през определени интервали от време. След изтичане на тридесет минути се прибавя 0,5—1 г хидратиран алуминий, след което се разбърква в продължение на няколко минути и се филтрира.

Метод на действие: Взема се алиquotна част от разтвора на киселината, съответстваща на около 10 мг K_2O . Разрежда се до получаване на количество около 100 мл. Бавно се добавя разтвор с реактива, като съотношението е около 10 мл на приети за 5 мг K_2O , като през това време леко се разбърква. Оставя се да престои максимум петнадесет минути, след което се филтрира през просмолен шлаков синтерован тигел с пропускливост 3 или 4. Промива се с разтвор за промиване. Изсушава се в продължение на тридесет минути при температура 120 °C. Коефициентът на превръщане за K_2O е 0,13143.

1.4. Допуски

$\pm 0,1$ в абсолютна стойност за всяко определение. В случай че при провеждане на анализ се получава по-ниска стойност в рамките на допуските, отколкото са определените граници (30, 24 или 10%), трябва да се вземе средната стойност от поне три анализа. Ако

получената след това средна стойност е по-висока или равна на съответно 29,95, 23,95 или 9,95, то стъклото трябва да се приеме, че е в категориите съответстващи на съответно 30, 24 и 10%.

2. ФИЗИЧЕСКИ ИЗЧИСЛЕНИЯ

Плътност

Използва се методът на хидростатичния баланс с допуски в рамките на $\pm 0,01$. Образец с маса поне 20 г се претегля първо във въздуха, след което и потопен в дестилирана вода при температура 20 °C.

Показател за отразителна способност

Този показател се измерва с рефрактометър при допуски в рамките на $\pm 0,001$.

Микроякост

Якостта по Викерс следва да се измерва в съответствие със стандарта ASTM E 92—65 (ревизиран през 1965 година), но масата е 50 г, а броят на изчисленията е 15.